

ЭСХИЛ

ΕΠΤΑ΄

ΕΠ΄Ι

Θ΄ΗΒΑΣ

Ἐσχιλ

Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας

«Public Domain»

Ἐσχιλ

Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας / Ἐσχιλ — «Public Domain»,

Содержание

ΥΠΟΘΕΣΙΣ	5
ΑΙΣΧΥΛΟΥ	6
Κонец ознакомительного фрагмента.	15

Aeschylus

Επτά επί Θήβας

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Το δράμα τούτο, το οποίον δικαίως ο Αριστοφάνης εις τους Βατράχους του ονομάζει «Άρεως μεστόν», αποτελεί μέρος τριλογίας, της οποίας τα δυο πρώτα δράματα, απολεσθέντα, ήσαν ο Λάιος και ο Οιδίπους. Όπως εις τας Ικέτιδας και τους Πέρσας του αυτού ποιητού και ενταύθα επικρατεί το λυρικόν και επικόν στοιχείον μάλλον. Μακρά είναι τα λυρικά άσματα και οι κομμοί, μακρόταται δε και τελείως επικάί αι περιγραφαί των Αργείων στρατηγών των πολιορκούντων τας Θήβας. Δια τούτο κρίνεται από τας παλαιότερας τραγωδίας του ποιητού.

Το κυρίως τραγικόν στοιχείον είναι η αλληλοκτονία εν μονομαχία προ των τειχών της πολιορκουμένης πόλεως των αδελφών Ετεοκλέους και Πολυνείκους, των υιών του Οιδίποδος. Τοιουτοτρόπως εκληρούται η φοβερά κατάρα του πατρός των, η οποία δια παντός του δράματος ενσαρκώνει την Μοίραν της τραγικής οικογενείας. Μετά τον διπλούν φόνον, επάνω εις τα νεκρά σώματα των δυο αδελφών, ο χορός αποτελούμενος από Θηβαίας παρθένους ψάλλει τον λυρικότατον «Ύμνον των Ερινύων» καθώς τον οναμάζουν αι ίδιαι, τούτον δε επακολουθεί ο παθητικώτατος θρήνος των δυο αδελφών Αντιγόνης και Ισμήνης, ο οποίος και έπρεπε να τελειώνη το δράμα.

Αλλά έπεται και μια τελευταία σκηνή ακόμη. Η Γερουσία της πόλεως απαγορεύει την ταφήν του εχθρού της πατρίδος Πολυνείκους• κατά της αποφάσεως όμως ταύτης εξεγείρεται και διαμαρτύρεται η ευσεβής φιλαδελφεία της Αντιγόνης, με την οποίαν συντάσσεται και μέρος του χορού, ενώ το έτερο ημιχόριον, συμμεριζόμενον την απόφασιν της πόλεως, συνοδεύει τον νεκρόν του Ετεοκλέους όστις μεταφέρεται προς μεγαλοπρεπή ταφήν. Αυτή δε η σκηνή, περιέχουσα ως εν σπέρματι την υπόθεσιν της Αντιγόνης του Σοφοκλέους, έκαμε πολλούς των κριτικών να υποπτεύωσιν ότι οφείλεται ίσως εις μεταγενεστέραν διασκευήν.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ή ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΙΣΜΗΝΗ

ΚΗΡΥΞ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Καδμείοι, εκείνος πόχει την αρχή στα χέρια
και στην πρύμνα της πολιτείας γυρνάει το δοιάκι
χωρίς να κλή τα βλέφαρά του ο ύπνος— πρέπει
σύμφωνα να μετρά με τους καιρούς τα λόγια.
Γιατί αν μας έρθουν βολικά, ο θεός η αιτία,
μ' αν πάλιν, ο μη γένοιτο, κακό μας λάχη
ένας ο Ετεοκλής πολλά στην πόλη απ' όλους
μυριόστομα θα 'χη ν' ακούη μοιρολόγια
και θρήνους, π' άμποτε ο διαφεντευτής ο Δίας
την Καδμεία 'π' αυτά στ' αλήθεια ας διαφεντεύη.
Μα τώρα πρέπει εσείς— κι όποιος του λείπει ακόμη
της ώρας του η ακμή κι οπού έχει πια περάση—
μεγάλη αξαίνοντας τη ζώρη του κορμιού του,
καθένας με τα χρόνια του, καθώς ταιριάζει,
να βοηθήη την πατρίδα του και των θεών της
τους βωμούς, για να μη χάσουν τις τιμές τους,
τα τέκνα του, τη μάννα γης, γλυκειά θροφό μας•
γιατί μικρούς, που στο καλόγνωμό της χώμα
σερνόσαστε, αναδέχτη της ανατροφής σας
όλο το βάρος και σας τράνεψε κατοίκους
ασπιδοφόρους, για να γίνετε μια μέρα
τέτοιοι πιστοί σ' αυτή της την ανάγκη.
Και τώρα ως σήμερα ο θεός δεξιά τα φέρνει•
γιατί όλον τούτο τον καιρό, που έχουν ζωσμένα
τα κάστρα μας, η τύχη του πολέμου κλίνει
το πιότερο σε μας με του θεού τη χάρη.
Μα τώρα ο μάντης καθώς λέει ο πουολόγος,
που κυβερνάει στ' αυτιά του και στα φρένα, δίχως
θυσίας φωτιά, τα μαντικά πουλιά, με τέχνη
που δε γελιέται—αυτός τέτοιων χρησμών δεσπότης

μας λέει πως αποφάσισαν οι εχθροί τη νύχτα
έφοδο φοβερώτατη γι' αφανισμό μας.
Μα όλοι στις πολεμίστρες αρματοζωσμένοι
στων πύργων τα πορτιά ριχτήτε, πεταχτήτε,
γεμίστε τα ταμπούρια, στις σκεπές των πύργων
σταθήτε και στα έβγα μένοντας των κάστρων
έχετε θάρρος και πολύ μην το φοβάσθε
το πλήθος των εχθρών• κι ο θεός δεξιά τα φέρνει.
Κ' εγώ σπιούνους του στρατού και κατασκόπους
έστειλα, που πιστεύω δεν θ' αργοπορήσουν•
κ' έτσι με δόλο να πιαστώ φόβος δεν είναι.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Έφθασα, δοξασμένε βασιλιά της Θήβας,
ξεδιαλυμένα φέρνοντάς σου από τα 'κείθε
νέα του στρατού που ο ίδιος με τα μάτια μου είδα.
Επτά καπετανέοι, πολεμόχαροι άντρες,
σφάζοντας μες σε μαυροσίδελην ασπίδα
ταύρο και στο σφαχτάρι γγίζοντας τα χέρια,
στον Άρη, Ενωώ και Φόβο, π' αγαπούν τους γόνους,
όρκους δώσανε, ή, αφού την κατασκάψουν
με βία την πόλη των Καδμείων ν' αφανίσουν,
ή σκοτωμένοι με το αίμα τους τη γη να βρέξουν.
Και στο άρμα του Άδραστου κρεμούσανε σημάδια
θυμητικά για τους γονιούς των στην πατρίδα
χύνοντας δάκρυα, μα στο στόμα τους κανένα
παράπονο δεν είχανε• γιατί η καρδιά τους,
καρδιά ατσαλένια πόβραζε από τη λύσσα
σαν λιονταριών με τ' άγριο ανάβλεμμα, φυσούσε.
Και δεν αργούν να τ' αποδείξουν τα όσα σου είπα•
κλήρους τους άφησα να βάζουν, για να φέρη
με το λαχνό καθείς στις πύλες το στρατό του.
Γι' αυτό και συ γοργά διαλέγοντας τους πρώτους
απ' το στρατό, τάξε τους στων πυλών τους δρόμους.
Γιατί ο στρατός πάνοπλος των Αργείων τώρα
κοντοζυγώνει, επλάκωσε, τους κάμπους χραίνει
ο άσπρος αφρός σταλάζοντας απ' των αλόγων
το φυσομάνημα. Μα εσύ σαν τιμονιέρης
άξιος του караβιού, το κάστρο να στεριώσης
πρι να μανίση η μπόρα του πολέμου, κι άκου!
κύμα το στεριανό βρουχιέται του στρατού των.
Άδραξε τον καιρό που πρέπει χέρι χέρι,
κ' εγώ για τ' άλλα ημεροσκόπου πιστό μάτι
θε να 'χω και μαθαίνοντας σωστά 'πό μένα
το κάθε τι από κει άβλαβος τέλεια θα 'σαι.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ω Δία και Γη και θεοί μας πολιούχοι
και του πατέρα Κατάρα τρανή Ερινύα,
μη μου την πόλη συγκορμόκλαδ' απ' τη ρίζα
ξεβγάλετε, απ' τους εχθρούς μας κουρσεμένη,
που μιλεί γλώσσα ελληνική-μήτε τα σπίτια
που τις εστίες σας έχουνε• μ' αυτή τη χώρα
και του Κάδμου την πόλη ελεύτερη ποτέ της
σκλαβιάς ζυγός μη σφίξη. Σεις η απαντοχή μας!
κ' είναι κοινό το διάφορο, γατί μια πόλη
και τους θεούς τιμά σαν είναι ευτυχισμένη.

ΠΑΡΟΔΟΣ

ΧΟΡΟΣ

Α'

Μύρομαι φοβερά μεγάλα πάθη.
Μολύθηκε ο στρατός απ' το στρατόπεδό τους,
χυμίζει εδώ πολὺς λαός εμπρός καβαλλαριά,
μεσουρανίς που φάνηκε μου λέει το ο κουρνιαχτός
χωρίς μιλιά μα μηνυτής βέβαιος κι αληθινός.
Της χώρας μου οι κάμποι, ιδές, βροντούν απ' τις οπλές
και βουή στέλνουνε στ' αυτιά μου,
όπου πετάει με βρουχητό
ωσάν τ' ακράτηγο νερό που πέφτει απ' το γκρεμό.
Αλλοί μου, αλλοί, θεοί, θεές,
το κακό που μας πλάκωσε μακρύνετ' από με.
Με βουητό που ξεπερνά τα κάστρα μας ορμά
καλοέτοιμος με τα λευκά σκουτάρια του ο λαός
τραβώντας κατά μας.
Ποιος θα με σώση, ποιος θα μου είναι βοηθός
απ' τους θεούς, απ' τις θεές;
Τι άλλο μου μένει το λοιπόν ή να προσπέσω εγώ
στ' αγάλματα των πατρικών θεών;
Αλλοίμονο, ω αθάνατοι, με τους λαμπρούς βωμούς,
καιρός τ' αγάλματά σας ν' αγκαλιάζομε,
τι να στεκόμαστε να πολυαναστενάζομε;
Ακούτ' ή δεν ακούγετε ασπίδων χτύπο;
Πότε θενά τα ντύσομε λιτανευτά

με πέπλους και με στέφανα αν όχι τώρα;
Είδα έναν χτύπο, βρόντημα όχι από 'να δόρυ.
Τι θενά κάμης Άρη; θα προδώσης χώρα
δική σου από τα χρόνια τα παλιά;
Θεέ, με τα χρυσ' άρματα, προστάτεψε τη χώρα
προστάτεψε, π' αγάπαγες πολύ από μια φορά.

Β'

(Απαγγέλλεται από τους τρεις στοίχους του χορού)

Της χώρας πολιούχοι θεοί, ελάτ' ελάτε όλοι
και ιδήτ' αυτή τη λιτανεία μας-περθένων
που απ' τη σκλαβιά ζητούμε γλυτωμό.
Κύμα γύρ' απ' την πόλη
κυματολόφων αντρών
κοχλάζει με το φύσημα τ' Άρεως σηκωμένο,
πατέρα Δία παντέλειε, μα βόηθα με
κι απ' των εχθρών διαγούμισμα διαφέντευέ με.
Την πολιτεία περίζωσαν του Κάδμου, Αργίτες
τ' άρματα τα πολεμικά βροντούν βροντούνε
κι απ' τα σαγώνια των ατιών δετά τα γκέμια
πώς φονικά θρηνολογούνε!
Κ' εφτά γενναίοι ξεχωριστοί μες στο στρατό τους
με ξέλαμπρην αρματωσιά στέκουν εμπρός
στις εφτά πύλες κληρωμένοι με λαχνό.

Και συ, δύναμη πολεμόχαρη, κόρη του Δία
της πόλης μας, Παλλάδα, γίνε σωτηρία.
Κι ο Ίππιος, της θάλασσας ο βασιλιάς
με το καμάκι τω ψαριώ διώχνοντας τον εχθρό
από το φόνο γλύτωσέ με, γλύτωσέ με.
Και συ ω Άρη, αλλοί μου, αλλοί
σώσε και φρόντισέ τη φανερά
πόλη συγγενική.
Και συ Αφροδίτη, Κύπρη δέσποινα,
σαν που είσαι η πρώτη μάννα της γενιάς μου,
διαφέντευέ μας που είμαστε απ' το αίμα σου κ' εμείς
και σε σιμώνομε μ' ευχές π' ακούνε οι θεοί.
Και συ, ω Λύκειε άναξ, λύκος να γενής
για τους εχθρούς, των στεναγμών μου εκδικητής,
και το δοξάρι ετοίμαζε της Λητώς κόρη και συ.

Γ'

(Απαγγέλλεται από τα δυο ημιχόρια)

Ε,ε,ε,ε,
αρμάτων κύλισμα γύρω στην πόλη γρικώ
Ἦρα μου δέσποινα,
τρίζουν βαρύφορτα τ' αξόνια, να, των τροχών.
Ε,ε,ε Ἀρτεμη αγαπημένη
απ' το κονταροχτύπημα ξεφρένιασ' ο αιθέρας
τι κακό βρήκε την πόλη μας, τι 'ναι να γένη;
Τι 'ναι π' ακόμ' απ' το θεό μας περιμένει;
Ε,ε,ε,ε,
χαλάζι ακρόβολες στις έπαλξες πέτρες πετούν
ω φίλε Απόλλωνα,
απ' τα χαλκόδετα σκουτάρια οι πύλες βροντούν.
Ε,ε,ε,ε, ω γιυέ του Δία τρανέ
που στους πολέμους αίσιον και καλό τέλος δίνεις
και Όγκα, δέσποινα θεά, που 'σαι στις πύλες μπροστά
απ' την εφτάπορτη έδρα σου μη ξεμακρύνης.

Δ'

(Το ψάλλει όλος ο χορός μαζί)

Ω παντοδύναμοι θεοί,
ω τέλειοι κι ω τέλειες
της χώρας τούτης πυργοφύλακες,
μην παραδώσετε τη χώρα, δαμασμένη
από κοντάρι, σε ξενόφωνο στρατό•
ακούτε ακούτε μας, π' από ψυχής, παρθένες,
με χέρια σας δεόμεθα υψωμένα.
Ω αγαπημένοι μας θεοί,
απλώνοντας το χέρι σας
πάνω στην πόλη μου, σωτήρες της,
δείξτε πως την αγαπάτε και γνοιασθήτε
τα κοινά ιερά, γνοισθήτε και βοηθάτε,
τις πρόθυμες πλουσίων τελετών
θυσίες πολλές θυμάμενοί μου.

ΠΡΩΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εσάς ρωτώ, γέννες που δεν τραβιέστε, πήτε
είναι πράματ' αυτά που να ωφελούν την πόλη
και στον πυργοζωσμένο αυτό στρατό μας θάρρος,
πεσμένες μπρος στ' αγάλματα των πολιούχων
να ξεφωνίζετε και να χουγιάζετ' έτσι,
πράματα που τα εχθρεύονται όσοι έχουν γνώση;
Ούτε στις συμφορές ούτε στην ευτυχία μου
θα 'θελα να 'χα σύντροφο ποτέ γυναίκα•
γιατί σαν ευτυχεί ανοικονόμητ' είναι
η αποκοτιά της• και σαν πάρει πάλι φόβο
πιότερο 'ναι κακό στο σπίτι και στην πόλη.
Και τώρα τρέχοντας μ' αυτούς απάνω κάτω
τους δρόμους σας σκορπάτε στο στρατό δειλία
λιγόψυχη με τις φωνές σας και προκόβουν
έτσ' οι εχθροί μας μια χαράν απ' αφορμής σας
και μέσα εμείς χαλιόμαστε συναπατοί μας.
'Εχει έγνοια ο άντρας, η γυναίκ' ας μη φροντίζει
για τα όξω• μεσ' ας κάθεται, καν δίχως βλάβη.
Μα όποιος την προσταγή μου θέλει παρακούση,
άντρας, γυναίκα κι ό, τι 'ναι τ' ανάμεσό τους,
απόφαση θανατική γι' αυτόν θε να 'βγη,
του λαού το πετροβόλισμα δε θα ξεφύγη.
Τ' ακούς ή δεν τ' ακούς; ή σε κουφό τα λέω;

ΧΟΡΟΣ

Ω φίλε, γυιέ του Οιδίποδα, φοβήθηκα
γρικώντας των αρμάτων βροντοχτύπημα
σαν έτριξαν τ' αξόνια τροχοκίνητα,
και τρίξανε στα δόντια των αλόγων
τα δουλεμένα στη φωτιά τα γκέμια
τα χαλινάρια που τα τιμονεύουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Και τι; μην τάχα ο ναύτης, αν από την πρύμνη
τρέξι στην πλώρα, θα 'βρη τρόπο να γλυτώση,

όταν τα κύματα δαμάσουν το καράβι;

ΧΟΡΟΣ

Μα ήρθα τρέχοντας στων θεών τ' αγάλματα,
τι έχω σ' αυτούς όλα τα θάρρη μου,
όταν βροντούσε η πετροχάλαζα
στις πύλες· τότε δα κι ο φόβος
μ' έσυρε να προσπέσω στους θεούς
το χέρι τους επάνω μας ν' απλώσουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Εύχεσθε να βαστάξη ο πύργος των εχθρών μας
τη δύναμη· δεν είν' αυτό στων θεών το χέρι;
μα λεν πως παρατούν οι θεοί πόλη παρμένη.

ΧΟΡΟΣ

Άμποτε μη μ' απαρατήση όσο ζω
αυτή των θεών η σύναξι, μηδέ να ιδώ
να διαγουμίζεται η πόλη ετούτη
και μ' εχθρική να καίγονται φωτιά οι πύργοι ετούτοι.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Ενώ τους θεούς παρακαλείς κοίτα μην κάνης
πράματ' ανόητα· γιατί 'ναι η πειθαρχία
μάννα της πετυχιάς, γυναίκα του σωτήρος.

ΧΟΡΟΣ

Ναι, μα του θεού η δύναμη ακόμη 'ν πιο τρανή·
πολλές φορές τον τέλεια απελπισμένο,
κι όταν παν' απ' τα μάτια του τα σύγνεφα
κρέμονται μαύρης συμφοράς, αναστηλώνει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Δουλειά 'ναι των αντρών αυτό, για να προσφέρουν
σφαχτά θυσίες εις τους θεούς, σαν βράζει η μάχη•
δική σου, να σωπαίνεις και να μένης σπίτι.

ΧΟΡΟΣ

Στους θεούς χρωστούμε που είν' άπαρτη η πόλη
και των εχθρών το πλήθος ο πύργος βαστάει•
ποιος τάχα μπορεί να μη στέργει μας τούτα;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Των θεών το γένος να τιμάς δεν σ' εμποδίζω•
μα όμως, δειλούς για να μην κάνης τους πολίτες,
κάθου ήσυχη και μην πάρα πολύ φοβάσαι.

ΧΟΡΟΣ

Πρόσφατο σύσμιχτο πάταγο ακούγοντας
με δειλιασμένη τρομάρα σ' αυτή την ακρόπολη,
τίμιαν έδρα των θεών, έτρεξα.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Μη λοιπόν τώρ' αν τύχη και ν' ακούτε φόνους
και λαβωμούς, να μην το δέχεσθε με θρήνους•
τι ο Άρης μ' αυτό θρέφεται, μ' ανθρώπων αίμα.

ΧΟΡΟΣ

Κι αλήθεια να, φρουμανητά γρικάω αλόγων.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Κι αν τα γρικός κάνε πως δεν τ' ακούς και τόσο.

ΧΟΡΟΣ

Απόγεια σειέται η πόλη σαν να την μπλοκάρουν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ

Λοιπόν δε φτάνει εγώ να γνοιάζομαι για τούτα;

ΧΟΡΟΣ

Μπιστεύομαι• μ' αξαίνει ο βρουχισμός στις πύλες.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.